

CUM A AFECTAT PANDEMIA TURISMUL LA NIVEL GLOBAL ȘI NATIONAL IN PERIOADA ANILOR 2019-2021

Mariana BEJENARU
mariana.bejenaru@emi.utm.md

Summary: *The negative impact of the COVID-19 pandemic has been felt by the majority of industries around the world. Although some industries were forced to stagnate, some were partially able to continue their activity, on a small scale. For international tourism, on the other hand, things were completely different. Countries whose GDP is largely based on the annual flow of tourists have suffered economically, and the negative effect was huge. The emergence of rapid tests and mass vaccination of the population offers hope for countries whose economy is based on tourism. In the Republic of Moldova, tourism is poorly developed but has been practically completely affected by the COVID-19 pandemic. Due to the predominant red code in most countries, it has become impossible to travel and also receive foreign tourists. Travel agencies had to postpone all holidays, which caused significant financial losses. At the end of the isolation period, the agents came up with the idea of developing more intensively the national tourism. In 2021, due to the implementation of the safe tourism measures, the number of tourists has changed, but the increasing are only by 2.5% for foreign tourist in 2021.*

Cuvinte cheie: industria turismului, pandemie, impact economic, durata medie de ședere, patrimonial cultural.

Introducere

Impactul negativ al pandemiei a fost resimțit de marea majoritate a industriilor, pe tot mapamondul. Cu toate ca anumite industrii au fost nevoite să stagneze, unele au fost parțial capabile să își continue activitatea, chiar și la o scară redusă. Pentru turismul internațional, în schimb, lucrurile au stat cu totul altfel. Țările al căror PIB este bazat în mare parte pe fluxul anual de turiști au avut de suferit din punct de vedere economic, iar efectul negativ asupra lor nu sa lăsat așteptat. După o perioadă de izolare care părea că nu se mai termina, dorința populației de a-și petrece concediul departe de monotonie și rutină facilitează și grăbește recuperarea financiară a operatorilor de turism și, în același timp, al transportatorilor. Apariția testelor rapide și vaccinare în masă a

populației, oferă speranță pentru țările a căror economie este bazată pe turism.

Statistic analizând observăm ca în 1950, la începutul erei avioanelor cu reacție, doar 25 de milioane de persoane călătoreau internațional în scopuri turistice. Până în 2019, numărul celor care alegeau să treacă peste granițele țării de reședință a ajuns la 1.5 miliarde, iar turismul a devenit o industrie de proporții considerabile, care a fost într-o creștere continuă până la începutul pandemiei de Covid-19. Înaintea pandemiei (2019), turismul devenise unul dintre cele mai importante sectoare ale economiei mondiale, reprezentând peste 10% din PIB-ul global, industria fiind responsabilă pentru 334 de milioane de locuri de muncă.

În 2020, contribuția turismului la PIB-ul global a înregistrat o scădere de 49,1% comparativ cu anul precedent, reprezentând astfel doar 5,5% din economia globală. Destinațiile turistice a căror economie este bazată în mare parte pe fluxul de turiști au resimțit din plin impactul restricțiilor impuse pentru prevenirea răspândirii infectărilor. Egiptul, spre exemplu, a pierdut 50 de miliarde de dolari din scăderea turismului în doar șase luni.

Ramura turismului în Republica Moldova și evoluția lui în perioada 2019-2021

În Republica Moldova turismul este slab dezvoltat dar a fost afectat practic complet de pandemie. Din cauza codului roșu predominant în majoritatea țărilor, a devenit imposibil de a călători și la fel de a primi călători străini. Majoritatea proprietarilor din sfera HoReCa au fost nevoiți să își închidă afacerile sau să concedieze lucrători. Cele mai bune hoteluri au rămas să activeze, însă cu menținerea riguroasă a restricțiilor impuse de lege. Agențiile de turism au fost nevoite să amâne toate vacanțele, ce a cauzat pierderi financiare semnificative. La sfârșitul perioadei de izolare, agenții au venit cu ideea de a dezvolta mai intens turismul național.

În anul 2021 datorită apariției testelor rapide și vaccinare în masă a populației și implementării măsurilor turismului sigur numărul turiștilor sa schimbat fiind în creștere. Conform datelor Biroului Național de Statistică frecvența structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare în ianuarie-iunie 2021 a fost următoarea:

Structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost frecventate de 56,4 mii de turiști sau cu 36,5% mai mult față de perioada corespunzătoare a anului precedent, pe fundalul reducerii indicatorului în cauză în ianuarie-iunie 2020 față de ianuarie-iunie 2019 cu 115,0 mii de turiști sau de 3,8 ori. Din numărul total de turiști 36,8 mii (sau 65,2%) au constituit turiștii rezidenți și 19,6 mii (34,8%) - turiștii nerezidenți.

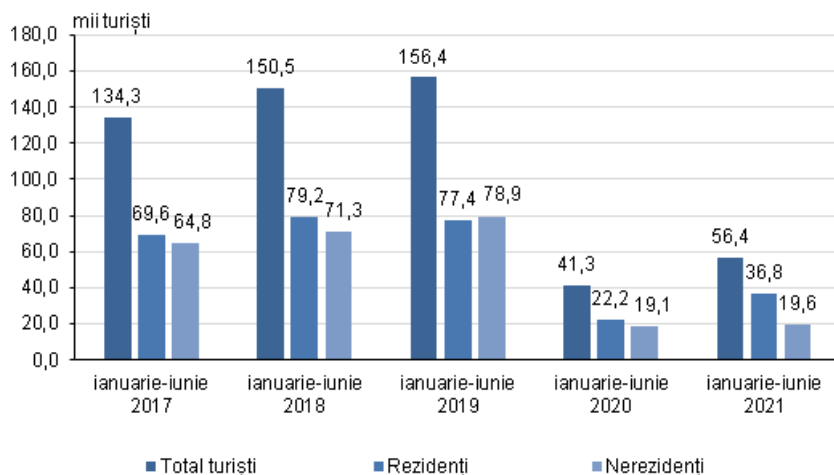

Fig. 1. Turiști cazați în structurile de primire turistică colective

Comparativ cu ianuarie-iunie 2020, numărul turiștilor nerezidenți în ianuarie-iunie 2021 a crescut cu 2,5% și a turiștilor rezidenți cu 65,7%. Majorarea numărului de turiști în perioada de raport, în comparație cu perioadă respectivă din anul precedent, se datorează creșterii acestora la:

- hoteluri și moteluri – cu 5,1 mii turiști (+18,7%),
- pensiuni turistice și agroturistice – cu 4,6 mii turiști (+128,3%),
- structuri de odihnă – cu 2,8 mii turiști (+74,0%),
- structuri de întremare – cu 2,1 mii turiști (+39,6%),
- tabere de vacanță – cu 414 turiști (de 9,4 ori),
- cămine pentru vizitatori – cu 94 turiști (+6,9%).

Tabelul 1. Numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective, ianuarie- iunie 2021

Indicatori	Ianuarie-iunie 2021		Ianuarie-iunie 2021 în % față de ianuarie-iunie 2020	
	turiști	nerezidenți	turiști	nerezidenți
Total	56 437	19 622	136,5	102,5
din care:				
Hoteluri și moteluri	32 377	16 805	118,7	100,1
Cămine pentru vizitatori	1 449	-	106,9	-
Pensiuni turistice și agroturistice	8 129	1 018	228,3	108,1
Structuri de întremare	7 516	36	139,6	40,4
Structuri de odihnă	6 503	1 763	174,0	134,7
Tabere de vacanță	463	-	944,9	-

Ponderi mai însemnate în numărul total de turiști nerezidenți, cazați în structurile de primire turistică colective le-au revenit turiștilor din România (31,9%), Federația Rusă (13,0%), Ucraina (11,6%), Statele Unite ale Americii (8,4%), Turcia (5,7%), Italia (3,5%), Germania (3,0%), Polonia (2,1%), Israel (1,9%), Franța (1,8%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Canada (câte 1,5%), Olanda (1,2%) și Bulgaria (1,0%).

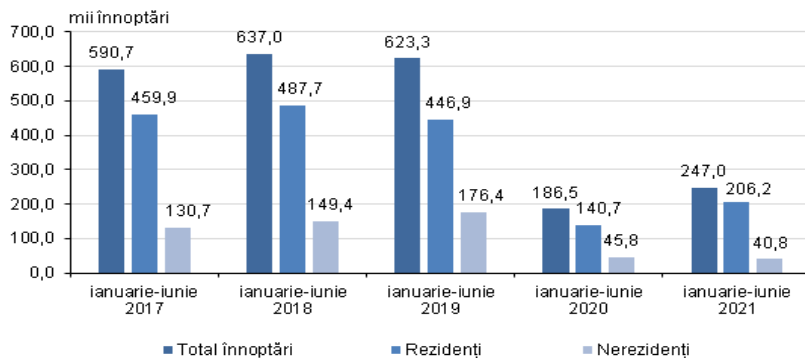

Fig. 2. Numărul de înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică colective, în ianuarie-iunie, 2017-2021

În ianuarie-iunie 2021 în structurile de primire turistică colective au fost înregistrate 247,0 mii de înnoptări ale turiștilor, cu 60,5 mii înnoptări (sau 32,4%) mai mult față de perioada similară din anul 2020. Majorarea numărului de înnoptări ale turiștilor a fost condiționată de creșterea acestora la:

- structuri de întremare - cu 27,6 mii înnoptări (+34,1%),
- hoteluri și moteluri - cu 15,7 mii înnoptări (+27,1%),
- pensiuni turistice și agroturistice - cu 9,1 mii înnoptări (de 2,6 ori),
- structuri de odihnă - cu 6,7 mii înnoptări (de 2,1 ori),
- tabere de vacanță – cu 2,4 mii înnoptări (de 4,1 ori).

Totodată, numărul de înnoptări la cămine pentru vizitatori s-a micșorat cu 989 înnoptări (cu 2,8%).

Tabelul 2. Numărul de înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, ianuarie-iunie 2021

Indicatori	Ianuarie-iunie 2021		Ianuarie-iunie 2021 în % față de ianuarie-iunie 2020	
	înnoptări	nerezidenți	înnoptări	nerezidenți
Total	247 017	40 826	132,4	89,0
din care:				
Hoteluri și moteluri	73 469	34 696	127,1	87,1
Cămine pentru vizitatori	34 510	-	97,2	-
Pensiuni turistice și agroturistice	14 782	2 392	259,8	91,9
Structuri de întremare	108 552	437	134,1	42,3
Structuri de odihnă	12 548	3 301	214,7	139,0
Tabere de vacanță	3 156	-	414,2	-

În ianuarie-iunie 2021 numărul de locuri de cazare oferite turiștilor a fost de 57,6 mii locuri-pat sau cu 20,3 mii locuri-pat (+54,5%) mai mult față de perioada similară din anul 2020. Majorarea numărului de locuri oferite turiștilor a fost condiționată de creșterea acestora la:

- hoteluri și moteluri – cu 8,1 mii locuri-pat (+40,0%),

- structuri de odihnă și structuri de îngrijire – cu câte 4,4 mii locuri-pat (respectiv: +85,7% și +73,3%),
- pensiuni turistice și agroturistice – cu 1,7 mii locuri-pat (+56,8%),
- tabere de vacanță – cu 1,5 mii locuri-pat (de 2,4 ori), cămine pentru vizitatori – cu 253 locuri-pat (+14,0%).

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică în ianuarie-iunie 2021 a constituit 14,0%, din care:

- la cămine pentru vizitatori – 54,5%,
- structuri de îngrijire – 34,4%,
- pensiuni turistice și agroturistice – 10,4%,
- hoteluri și moteluri – 8,4%,
- structuri de odihnă – 4,3%,
- tabere de vacanță – 4,0%.

Durata medie de ședere a unui turist în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare în ianuarie-iunie 2021 a fost de 5,4 zile (6,6 zile - pentru turiștii rezidenți și 3,1 zile - pentru turiștii nerezidenți). Analizând datele prezentate Biroului National de Statistica vedem ca un turist nerezident are o perioada medie de ședere în Republica Moldova de 3.1 zile preferindu-se cazarea în hotele, pensiuni turistice și structuri de odihna. Astfel la elaborarea traseelor turistice sar impune ca durata traseelor sa fie determinate în așa mod ca sa cuprindă ocuparea turiștilor nerezidenți pe parcursul min. a 3-5 zile. Deoarece modul de cazare preferat de turiștii nerezidenți sunt in hotele, pensiuni turistice și structuri de odihna traseele turistice trebuie sa fie organizate în așa mod ca turiștii sa nu sa se deplaseze la distante mari de la locul de cazare. Pentru a exclude problema transportării este preferabil de organizat tururi pietonale. Deoarece anume turiștii nerezidenți sunt potențialii consumatori de trasee turistice pentru vizitarea obiectelor cu valoare culturala.

Concluzii:

Reușind din situația creată în domeniul turismului la nivel global și național în urma pandemiei și faptul că fiecare țară tinde să-și protejeze economiile locale și să diminueze impactul asupra industriei turismului maximal posibil conform datelor prezentate mai sus putem constata o redresare ușoară a numărului de turiști care vizitează Republica Moldova și dincolo de măsurile imediate de salvare a sferei turismului, ar trebui să privim înainte către viitorul turismului și să analizăm cum să le facem mai

persistente și mai durabile, învățând din criză și anticipând noi tendințe și modele de consum a turistului legate de schimbările create de pandemie. Ambiția comună ar trebui să fie obținerea poziției în fruntea destinațiilor turistice ale obiectelor cu valoare culturală sau regiunilor în ceea ce privește valoarea, calitatea și cantitatea destinațiilor cu valoare culturală. Această viziune ar trebui să orienteze utilizarea resurselor financiare și a investițiilor la nivel, național, regional și local. Obiectivul nostru ar trebui să fie acela de a permite un transport mai durabil la prețuri accesibile și de a îmbunătăți conectivitatea, de a stimula gestionarea inteligentă a fluxurilor turistice pe baza unor măsurători și instrumente solide, de a diversifica oferta turistică și de a extinde oportunitățile, de a valorifica varietatea peisajelor și diversitatea culturală pe teritoriul Capitalei și întreaga Republică protejând în același timp și reconstituind patrimoniul natural și cultural, în conformitate cu abordarea strategică pentru o economie durabilă.

Bibliografie:

1. Date statistice. Disponibil: [https://statistica.gov.md/newsview.php ?l= ro&idc=168&id=7076](https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=7076), accesat la 10.10.2021
2. https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication-commission-tourism-transport-2020-and-beyond_ro.pdf
3. <https://www.akcenta.ro/clanky-lumina-de-la-capatul-tunelului-turismul-dupa-covid-19.html>